

## Muhammed aleyhisselâmýn güzel ahlâký

Apađýdaki yazý, (Rýyâcd-un-nâcsýhâ@n) kitâcbýnýn ¼ÅŞ¼nc¼ kým, ikinci bâcb, onuncu faslýndan terceme edilmipdir:

Allah¼ teâclâc, sevgili Peygamberine verdiđi iyilikleri, ihsâcnlarý sayarak, Onun mubâcrek kalbini okparken, kendine g¼zel huylar verdiđini, (Sen g¼zel huylu olarak yaratýldýn) meâclindeki âcýet-i kerâ@me ile bildirmektedir. Akreme buyuruyor ki, Abd¼llah ibni Abbâcsdan íbitdim: Bu âcýet-i kerâ@medeki (Huluk-ý azâ@m), yaâ€™n¼ g¼zel huylar, Kurâ€™n-ý kerâ@ ahlâckdýr. (Hadâckik-ul-hakâcýyk) kitâcbýnda diyor ki, (âcýet-i kerâ@mede, (Sen huluk-ý azâ@m ¼zeresin) buyuruldu. Huluk-ý azâ@m demek, Allah¼ teâclâc ile sýr, gizli þeyleri bulunmak, insanlar ile de g¼zel huylu olmak demektir. Åtok kimselerin islâcm dâ@nine girmesine, Resâ»lullahýn g¼zel ahlâcký sebab oldu).

Muhammed aleyhisselâcmýn bin muâ€™cizesi gârr¼nd¼, dost d¼pman herkes de bunu sâñyledi. Bu kadar muâ€™cizeler kýymetlisi, edebli olmasý ve g¼zel huylarý idi.

(Kimýâc-i Seâ€™âcdet) kitâcbýnda diyor ki, (Ebâ» Saâ€™âd-i Hudrâ@ âœradýyallah¼ teâclâc anhâ€• buyurdu ki, Resâ aleyhi ve sellemâ€•, hayvana ot verirdi. Deveyi bađlardý. Evini s¼p¼r¼rd¼. Koyunun s¼t¼n¼ sađardý. Ayakkabýsýn sâñk¼ð¼n¼ dikirdi. Åtamapýrýný yamardý. Hizmetcisi ile birlikde yirdi. Hizmetcisi el deđirmeni Åþekerken yorulunca, ona yardým edirdi. Pazardan Åñte beri alýp torba iâşinde eve getirirdi. Fakâ@rle, zenginle, b¼y¼kle, k¼ş¼kle karþýlabýnca Åñce selâcm verirdi. Bunlarla m¼sâcfefa etmek iâşin, mubâcrek elini Åñce uzatýrdý. Kâñleyi, efendiyi, beđi, siyâchý ve beyâczý bir tutardý. Her kim olursa olsun, Åsađýrýlan yere giderdi. Â-n¼ne konulan peyi, az olsa da, hafâ@f, apađý gâñrmezo Akpandan sabâcha ve sabâchdan akpama yemek býrakmazdý. G¼zel huylu idi. Ýyilik etmesini sever idi. Herkesle iyi geâşinirdi. G¼ler y¼z¼l¼, tatly sâñz¼l¼ idi. Sâñylerken g¼lmezdi. Âcz¼nt¼l¼ gâñr¼n¼rd¼. Fekat, Åşatýk kapı Aapađý gâñn¼ll¼ idi. Fekat, alâşak tabâ@â€™atli deđildi. Heybetli idi. Yaâ€™n¼ saygý ve korku hâcsýl edirdi. Fekat, kaba idi. Câñmerd idi. Fekat, isrâcf etmez, fâcidesiz yere birpey vermezdi. Herkese acýr idi. Mubâcrek babý hep Åñn¼ne eđik idi. Kimseden birpey beklemezdi. Seâ€™âcdet, huzâ»r isteyen, Onun gibi olmalýdýr.)

(Mesâcbâ@h) kitâcbýnda, Enes bin Mâclik âœradýyallah¼ anhâ€• buyuruyor ki, (Resâ»lullaha âœsallallah¼ aleyhi ve sellemâ€• hizmetcilik etdim. Bana bir kerre ¼f demedi. Þunu niâşin bâñyle yapdýn, bunu niâşin yapmadýn buyurmadý). Yine (Mesâcbâ@h)de, Enes bin Mâclik diyor ki, (Resâ»lullah âœsallallah¼ aleyhi ve sellemâ€• insanların en g¼zel huylusu idi. birg¼n, bir yere gâñnderdi. Vallahi gitmem dedim. Fekat, gidecekdim. Emrini yapmak iâşin dýparý Åşýkdým. Åçocuklar sokakta oynuyordu. Onlarýn yanýndan geâşerken arkama bakdým. Resâ»lullah âœsallallah¼ aleyhi ve sellemâ€• arkamdan geliyordu. Mubâcrek y¼z¼y¼du. (Yâc Enes! Dediđim yere gitdin mi?) buyurdu. Evet gidiyorum yâc Resâ»lallah âœsallallah aleyhi ve sellemâ€• dedim).

Ebâ» H¼reyre âœradýyallah¼ anhâ€• diyor ki, (Bir gazâcda, kâcfirlerin yok olmasý iâşin d¼c buyurmasýný sâñyledik. etmek iâşin, insanların azâcb Åşekmesi iâşin gâñnderilmedim. Ben, herkese iyilik etmek iâşin, insanların huzâ»ra kavuþmasý iâşin gâñnderildim) buyurdu. Enbiyâc sâ»resinin y¼zyedinci âcýetinde meâclen, (Seni, âclemelere rahmet, iyilik iâşin gâñnderdik) buyuruldu.

Ebâ» Saâ€™âd-i Hudrâ@ âœradýyallah¼ anhâ€• buyurdu ki, (Resâ»lullahýn âœsallallah¼ aleyhi ve sellemâ€• hayâcs kýzlarýnýn hayâclarýndan dahâc Åşokdu).

Enes bin Mâclik âœradýyallah¼ anhâ€• diyor ki, (Resâ»lullah âœsallallah¼ aleyhi ve sellemâ€• bir kimse ile m¼sâcfeh kimse elini Åşekmedikce, mubâcrek elini ondan ayýrmazdý. O kimse, y¼z¼n¼ Åşevirmedikce, mubâcrek y¼z¼n¼ ondan Åşevirmezdi. Bir kimsenin yanýnda otururken iki diz ¼zerinde oturur, ona saygý olmak iâşin mubâcrek bacađýný dikip oturmazdý).

Câcbir bin S¼mre âœradýyallah¼ anhâ€• diyor ki, (Resâ»lullah âœsallallah¼ aleyhi ve sellemâ€• az konuþurdu. L¼z¼ zemâcn veyâc birpey sorulunca sâñylerdi). Bundan anlapýlýyor ki, her m¼slimâcnýn (Mâclâc-yaâ€™n¼), fâcidesiz peyi sâñ susmasý iâczýmdýr. Mubâcrek sâñzlerinde tertâ@l ve tersâ@l vardý. Yaâ€™n¼, gayet aâşýk ve metodlu konuþur ve kolay ar

Enes bin Mâclik âœradýyallah¼ anhâ€• buyuruyor ki, (Resâ»l âœealeyhisselâcmâ€• hastayý ziyâcete gider, cenâcze arka Åsađýrýlan yere giderdi. Epeđe de binerdi. Resâ»l aleyhisselâcmý Hayber gazâcsýnda gâñrd¼m. Yularý bir ip olan epek ¼ze idi. Resâ»l âœealeyhisselâcmâ€• sabâch nemâczýndan Åşýkýnca, Medâ@ne Åşocuklarý ve ipâşileri su dolu kablarýný Åñn¼ Mubâcrek parmađýný iâşine sokmasýný dilerlerdi. Kýp ve sođuk su olsa da, herbirine mubâcrek parmađýný sokar, gâñn¼lleri yapardý). Yine Enes âœradýyallah¼ anhâ€• diyor ki, (Bir k¼ş¼k kýz, Resâ»l aleyhisselâcmýn elini tutup bir ip iâşin gâñ birlikde gider, m¼pkilini hâcl edirdi).

Câcbir âœradýyallah¼ anhâ€• diyor ki, (Resâ»l aleyhisselâcmdan birpey istenip de yok dediđi íbitilmedi).

Enes bin Mâclik âœradýyallah¼ teâclâc anhâ€• buyuruyor ki, (Resâ»l âœealeyhisselâcmâ€• ile birlikde gidiyordum. Âœzer Necrâcnâ@ vardý. Yaâ€™n¼ Yemen kumapýndan bir palto vardý. Arkadan bir kâñyl¼ gelip, yakasýndan Åñyle Åşekdi ki, pa yakasý mubâcrek boynunu Åşizdi, yeri kaldý. Resâ»l âœealeyhisselâcmâ€• geriye dâñnd¼. Kâñyl¼ zekâct malýndan birpe Resâ»l âœealeyhisselâcmâ€•, onun bu hâcline g¼ld¼. Ona birpey verilmesi iâşin emr buyurdu). (Tetimet-¼l mazher) kitâcbýnda diyor ki, (Buradan anlapýlacađýna gâñre, insanların babýnda bulunan kimsenin, Resâ»l aleyhisselâcma uyarak, bu

ezâc ve sýkýntýларыna katlanmasý Iâczýmdýr. Zâceten sýkýntýya katlanmak, herkes iâşin iyi bir huýdur. Âcestlerin katlanmasý ise gâzel olur).

(Zâcd-Âl Mukvân) kitâcbýnda diyor ki, (Resâ»I aleyhisselâcmýn kombusu bir ihtiyâc kadýn vardý. Kýzýný Resâ»I aleyhisselâcmýn gânderdi. Nemâcz kýlmak iâşin ârtânecek bir elbise yok. Bana, nemâczda ârtânecek bir elbise gânder diye yalvardý. Resâ»I aleyhisselâcmýn o ânda bapka elbisesi yokdu. Mubâcrek arkasýndaki antâcrâyi âşýkýrýp, o kadýna gânderdi. Ner vakti gelince, elbisesiz mescide gidemedi. Eshâcb-ý kirâcm âceradýyallahâ teâclâc aleyhim ecmaâtmânâ, bu hâcli ipit âcealeyhisselâcmâ o kadar câmerdlik yapýyor ki, gâmleksiz kalýp, mescide cemâcâtmate gelemiyor. Biz de herpeyimizi dađýtalm dediler. Allahâ teâclâc, hemen Ýsrâc sâ»resinin yirmidokuzuncu âçyetini gânderdi. Ânce habâbine, hasâsli birpey vermemezlik yapma buyurup, sonra da, sýkýntýya dâpecek ve nemâczý kaşýrarak, Âzâlecek kadar da dađýtma! Sadakada ortalama davran buyurdu. O gân, nemâczdan sonra, hazret-i Alâ âcerremallahâ vechehâ, Resâ»lullahýn yanýna gelip, (Yâc Resâ»lallah âcesallallahâ aleyhi ve sellemâ! Bugân, âşoluk âşocuđuma nafaka yapmak iâşin sekiz gâmâp âdânc almýpdým. Bunun yarýsýný size vereyim. Kendinize antâcrâ alýnýz) dedi. Resâ»I âcealeyhisselâcmâ dirhem ile bir antâcrâ satýn aldý. Geri kalan iki dirhem ile yiyecek almađa giderken gârdâ ki, bir aâtmâc oturmup, Allah iâşin ve Cennet elbisesine kavupmak iâşin, bana kim bir gâmlek verir diyordu. Almýp olduđu antâcrâyi bu aâtmâcya ver. Aâtmâc, antâcrâyi eline alýnca, misk gibi gâzel koku duydu. Bunun, Resâ»I aleyhisselâcmýn mubâcrek elinden geldiđin anladý. Âþânki, Resâ»I aleyhisselâcmýn bir kerre giydiđi herpey, eskiyip dađýlsa bile, parâşalaryna da misk gibi gâzel kokardý. dâc ederek, (Yâc Rabbâ! Bu gâmlek hurmetine, benim gâzlerimi aâş) dedi. Ýki gâzâ hem en aâşýldý. Resâ»I âcealeyhisselâcmâýn ayakларыna kapandý. Resâ»I âcealeyhisselâcmâ oradan ayrýldý. Bir dirhem ile bir antâcrâ satýn yiyecek satýn almađa giderken, bir hizmetci kýzýn ađladýđýný gârdâ. (Kýzým, niâşin bâyle ađlýyorsun?) buyurdu. Bir yehâ hizmetcisiyim. Bana bir dirhem verdi. Yarým dirhem ile bir þipe ve yarým dirhem ile de yađ satýn al dedi. Bunlarý alýp gidiyordum. Elimden dâpdâ. Hem þipe, hem de yađ gitdi. Þimdi ne yapacađýmý þapýrdým dedi. Resâ»I âcealeyhisselâcmâ, son dirhem (Bununla þipe ve yađ al. Evine gârtâ) buyurdu. Kýzcađýz, eve geâş kaldýđým iâşin, yehâdânin beni dâdeceđinden kork dedi. Resâ»I âcealeyhisselâcmâ, (Korkma! Seninle birlikde gelir, sana birpey yapmamasýný sâ Tylerim) buyurdu. Eve gelip, âşaldýlar. Yehâdâ kapýý aâşýp, Resâ»lullahý âcesallallahâ aleyhi ve sellemâ gârtânce þapýrýp kaldý. Yehâdâ anlatýp, kýza birpey yapmamasý iâşin þefâcâtmâat buyurdu. Yehâdâ, Resâ»lullahýn ayakларыna kapanýp, (Binlerce insanýn olan, binlerce arslanýn, emrini yapmak iâşin beklediđi ey koca Peygamber! Bir hizmetci kýz iâşin, benim gibi bir miskânin kapýsýný þerefleñdirdin. Yâc Resâ»lallah! Bu kýzý senin þefine âczâcd etdim. Bana âmâcný, islâcmý âðret. Huzâ»runda mâslimâcn olayým) dedi. Resâ»I âcealeyhisselâcmâ, ona mâslimâcnlýđý âðretti. Mâslimâcn oldu. Evine girdi. âfol anlatý. Hepsini mâslimâcn oldu. Bunlar, hep Resâ»lullahýn âcesallallahâ aleyhi ve sellemâ gâzel huylarýnýn bereketi i

O hâclde, ey mâslimâcn! Sen de Resâ»lullahýn âcesallallahâ teâclâc aleyhi ve sellemâ gâzel huylarý gibi ahlâcklan Hattâc, Allahâ teâclâcnýn ahlâcký ile ahlâcklanmak, her mâslimâcna Iâczýmdýr. Âþânki, Resâ»I âcealeyhisselâcmâ teâclâcnýn ahlâcký ile huylanýnýz!) buyurdu. Meselâc, Allahâ teâclâcnýn sýfatларыndan biri (Settâcr)dýr. Yaâtmânâ gârtân ârtâcâdâ. Mâslimâcnýn da din kardeþinin aybýný, kusâ»runu ârtmesi Iâczýmdýr. Allahâ teâclâc, kullarýnýn gârtâ afv edicidir. Mâslimâcnlar da, birbirlerinin kusâ»rlarýný, kabâchatlerini afv etmelidir. Allahâ teâclâc kerâmdir, rahâmdir. Yaâtmânâ lutfâ, ihsâcný boldur ve merhameti âşokdur. Mâslimâcnýn câmerd ve merhametli olmasý Iâczýmdýr. Bârtâ gâzel ahlâck da bâyledir.

Resâ»I aleyhisselâcmýn gâzel huylarý pek âşokdur. Her mâslimâcnýn bunlarý âðrenmesi ve bunlar gibi ahlâcklanmasý Iâczýmdýr. Bâylece, dânyâcda ve âchýretde felâcketlerden, sýkýntýlardan kurtulmak ve O iki cihâcn efendisinin âcesallallahâ teâclâc aleyhi ve sellemâ þefâcâtmâatine kavupmak nasâb olur.

Resâ»lullah âcesallallahâ aleyhi ve sellemâ þu dâcýy âşok okurdu: (Allahâmmen innâ esâelâke-ssýhate ve emâcnete ve hâsnel-hulký verrýdâce bîlkaderi birahmetike yâc Erhamerrâchimân). Bunun maâtmânâcsý, (Ya Rabbâ! Sen sýhhat ve âcfiyet ve emâcnete hýyâcnet etmemek ve gâzel ahlâck ve kaderden râczý olmak istiyorum. Ey merhamet sâchiblerinin en merhametlisi! Merhametin hakký iâşin, bunlarý bana ver!) demekdir. Biz zevallýlar da, ulu ve þanlı Peygamberimiz gibi dâc etmeliyiz!

Uyan sevdiđim genâşlik, bârtân mmâdler sende,  
Uyan ey Anadolu, ey azâzler diyâcrý!  
Asr-ý seâtmâc detdeki adâclet, yeryâzânde,  
yeniden teâtmâs olsun, gelsin islâcm behâcrý,

Ceddinin torunusun o kan damarýndadýr,  
Ýstersen neler olur, râhlarý yanýndadýr.  
Resâ»lullahýn apký, kalbinde, kanýndadýr.  
O senden yâz âşevirmez, ara hakâkâ yâcrý!

Sarýl gâzel dânine, gâzel ahlâcký ihyâc et!  
Sânnetin ýpýđýnda, gitsin, yok olsun zulmet.  
Dođsun islâcm gânepi ve hakâkâ seâtmâc det,  
yeniden zuhâ»r etsin, budur islâcm þiâcrý!